

Załącznik do Uchwały Nr XIV/85/2016
Rady Gminy Dąbrowa Biskupia
z dnia 24 marca 2016 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR w GMINIE DĄBROWA BISKUPIA
NA LATA 2016- 2019

PRZEWODNICZĄCY RADY
l. Kozińska
Mirosława Kozińska

▪ WSTĘP

Rodzina, dom rodzinny w powszechnym mniemaniu to bezpieczny azyl, gwarantujący pewność, że nic złego nikogo tu nie spotka. Wielu z nas ma gwarancję, że na członków swojej rodziny zawsze może liczyć, że w trudnych sytuacjach uzyska od bliskich pomoc i wsparcie. Jednak dla niektórych osób dom rodzinny może być źródłem negatywnych, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, źródłem przemocy.

Przez wieki przemoc wobec najbliższych była zjawiskiem społecznie akceptowanym, a prawnie – usankcjonowanym. Zachowania agresywne wobec członków rodziny były dopuszczalne i traktowane jako naturalny element życia rodzinnego. Przemoc w rodzinie jest obecna we wszystkich społeczeństwach, bez względu na stopień ich rozwoju gospodarczego czy kulturalnego. Jest to problem powszechny, który dotyczyć może ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym, wieloczynnikowym. Wiele osób ma trudności ze zdefiniowaniem i rozpoznaniem przemocy wobec najbliższych. Większość osób kojarzy to zjawisko wyłącznie z brutalną agresją fizyczną, której ślady są widoczne gołym okiem i wymagają doraźnej pomocy medycznej lub hospitalizacji, nic mylnego, przemoc w rodzinie może mieć charakter nie tylko fizyczny, ale także psychiczny, seksualny czy ekonomiczny.

Przemoc psychiczna – przejawia się w postaci gróźb, wyzwisk, ośmieszania, upokarzania (często w obecności innych osób), szantażowania, izolowania od bliskich. Sprawca przemocy domaga się pełnego posłuszeństwa we wszystkich obszarach funkcjonowania ofiary.

Przemoc seksualna – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, gwałty, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy, do której trudno się przyznać i o której trudno rozmawiać zarówno pokrzywdzonym, jak i przedstawicielom służb, które w takich przypadkach podejmują interwencje i udzielają pomocy.

Przemoc materialna/ ekonomiczna – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, ograniczanie i uniemożliwianie podjęcia pracy lub jej wykonywania, okradanie, niszczenie wartościowych przedmiotów.

Bardzo rzadko sprawca stosuje wobec swojej ofiary jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej formy, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą. Zachowanie sprawcy przemocy może wywołać u ofiar trwałe, negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia u niej pozytywnego obrazu samej siebie.

Przemoc jest zjawiskiem od dawna istniejącym w świadomości społecznej i staje się przedmiotem świadomych i skoordynowanych działań zaradczych.

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015, poz. 1390) wskazuje, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają być realizowane w oparciu o zapisy Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 2002 r.

Wspomniana powyżej ustawa nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, prowadzenia gminnych ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą oraz opracowania i realizacji programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Z uwagi na powyższe w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym opracowany został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który koreluje z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrowa Biskupia

PRZEWODNICZĄCY RADY
2019
Mirosława Kozłowska

▪ **Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Dąbrowa Biskupia**

Gminę Dąbrowa Biskupia zamieszkuje 5154 mieszkańców. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym od 19 do 65 lat- 1739 - mężczyźni , od 19 do 60 lat kobiety- 1501 Ogólnie kobiety w wieku produkcyjnym stanowią około 29,12 % mieszkańców gminy (dane UG Ewidencja Ludności). Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej (sprawozdanie MPiPS) wynika, że przemoc w rodzinie jest tematem zamkniętym w naszej gminie, który rzadko wychodzi poza rodzinę. W latach 2012-2015 zanotowano jedynie 11 przypadków pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej z uwagi na przemoc. Wydawać by się mogło, że przemoc jest tylko zjawiskiem marginalnym. Aktualne dane Powiatowej Komendy Policji w Inowrocławiu, świadczą jednak, że w każdym roku stabilizuje się liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie. Choć zjawisko istnieje i utrzymuje na przyzwoitym poziomie, widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty ” cz. „A” przecież głównym celem Niebieskich Kart jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Pracownicy Ośrodka Pomocy społecznej w okresie od 2012 do 2015 r. złożyli 3 procedury „Niebieskich Kart” część „A”.

Z danych Powiatowej Komendy Policji wynika, iż pracownicy policji, w większości przypadków uruchamiają procedurę „ Niebieskiej Karty”.

Poniższe tabele najlepiej odzwierciedlają skalę ujawniania zjawiska przemocy w rodzinie i uruchamiania dalszych działań.

Tabela 1.: Interwencje domowe Policji

Interwencje domowe:	Liczba interwencji w roku			
	2012	2013	2014	2015
Przemoc w rodzinie	7	9	5	8
Procedura ”Niebieskiej Karty”	7	9	5	8

W trakcie interwencji powzięto podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 207 kodeksu karnego, tj. znęcania się, w wyniku których wszczęto postępowania karne.

Szczegółowe dane odnośnie wszczętych postępowań przestawia tabela 2.

Tabela 2.: Wszczęte postępowania

Wszczęte postępowania w związku z art. 207 KK:	Rok			
	2012	2013	2014	2015
Wszczęcie sprawy	0	2	3	2
Wniesienie aktu oskarżenia	0	1	1	1

Reasumując należało by podjąć działania, które pozwolą na zahamowanie przemocy domowej w oparciu o posiadane zasoby.

PRZEWODNICZĄCY RADY
lan
 Mirosława Kozińska

▪ **Analiza SWOT /etap analizy , mocne i słabe strony/**

Mocne strony:

Silne więzi rodzinne

Dobra współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z policją, służbą zdrowia i szkołami

Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych

Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym

Słabe strony:

Negatywne wzorce zachowań społecznych

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Problemy ekonomiczne rodzin

Brak specjalistów do pracy z rodziną

Brak synchronizowanych działań poszczególnych służb działających na rzecz rodzin zagrożonych przemocą

Brak świadomości i umiejętności w rozwiązywaniu konfliktów

Szanse:

Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową

Stale kształcąca się kadra służb społecznych

Zagrożenia:

Osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą, brak umiejętności pozyskiwania wsparcia

Brak akceptacji środowiska na ujawnianie problemów przemocowych

Problemy alkoholowe członków rodzin

▪ **Cele programu**

Cel 1.

Zapobieganie występowania przemocy poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzenia społecznego związanego z występowaniem przemocy

Zadanie:

- a) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją

Działania:

- prowadzenie spotkań wychowawczych,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu sprzyjających zachowaniom nieagresywnym,
- objęcie opieką rodzin dysfunkcyjnych,
- prowadzenie zajęć wychowawczych i informacyjnych w szkołach oraz w działaniach świetlicowych,
- punkt konsultacyjny dla dzieci i młodzieży lub ofiar przemocy.

- b) promowanie nieagresywnych zachowań w mediach

Działania :

- współpraca z mediami,
- współpraca z przedstawicielami władz samorządowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu :

- Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych.
- Liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją.

PRZEWODNICZĄCY RADY
2013
Miroslawa Kosińska

- Liczba osób dorosłych objętych poradnictwem.
- Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.

Cel 2.

Zatrzymanie sytuacji przemocy – zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy

Zadanie:

- a) udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie w dotychczasowym miejscu pobytu

Działania:

- poradnictwo medyczne, prawne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, z zakresu pomocy społecznej,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego,
- współpraca z ośrodkami wsparcia i innymi instytucjami,
- promowanie i realizacja Niebieskiej Karty,
- opracowanie materiałów informacyjnych dotyczących pomocy instytucjonalnych (gdzie może uzyskać pomoc),
- rozpowszechnianie informacji o działalności telefonu zaufania dla ofiar przemocy (Niebieska linia),

- b) udzielanie pomocy i wsparcia osobom zmuszonym opuścić miejsce zamieszkania

Działania:

- udzielanie informacji na temat bezpiecznego schronienia (np. ośrodki, schroniska dla kobiet),
- przeprowadzanie rozmów motywacyjnych ze sprawcą przemocy oraz z ofiarą przemocy,
- występowanie z wnioskiem do Sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- informowanie o możliwości korzystania z różnych form pomocy.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba osób objętych poradnictwem i wsparciem.

Cel 3.

Poprawa skuteczności działań osób uprawnionych i zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie , jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności działań

Zadanie:

- a) oddziaływanie na osoby zajmujące się zawodowo lub społecznie przemocą w rodzinie

Działania:

- szkolenia,
- konferencje i kampanie na temat przemocy w rodzinie,
- poradnictwo socjalne, prawne itp.,
- działania ograniczające skutki wypalenia zawodowego dla osób pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.

- b) oddziaływanie na społeczność lokalną w celu włączenia w monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie

Działania:

- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych wśród grup w których występuje przemoc w rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Liczba grup roboczych.
- Liczba instytucji i służb zajmujących się przemocą w rodzinie.

▪Rozpoczęcie realizacji programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2019 rozpocznie się spotkaniem członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osób zaangażowanych w program w trakcie którego zostaną omówione role i zadania poszczególnych partnerów programu działających na rzecz przeciwdziałania zjawiska przemocy domowej.

▪Adresaci programu

Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą m.in. pracownicy socjalni, policjanci, służby kuratorskie, nauczyciele i pedagodzy, służby prokuratorskie, pracownicy służby zdrowia, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psychologowie, terapeuta.

▪Realizator programu

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy udziale Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej.

▪Partnerzy programu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu
Placówki Służby Zdrowia.
Placówki Oświatowe.
Służba Kuratorska.
Służba Prokuratorska.
Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.

▪Prognozowane efekty

Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej – stała edukacja.
Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.

▪Termin realizacji

Program realizowany będzie w okresie od marca 2016 roku do grudnia 2019 roku.

▪Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2019 są przede wszystkim środki własne Gminy.

PRZEWODNICZĄCY RADY
1021
Miroslawa Kosińska